

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 10. maijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Eiropas Savienības ierēdnis — Civildienesta noteikumi — Obligāta dalība Eiropas Savienības iestāžu sociālā nodrošinājuma shēmā — Dalībvalstī gūti ienākumi no nekustamā īpašuma — Pienākums atbilstoši dalībvalsts tiesībām maksāt vispārēju sociālo iemaksu, sociālo iemaksu un papildiemaksas — Dalība šīs dalībvalsts sociālā nodrošinājuma pakalpojumu finansēšanā

Lieta C-690/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *cour administrative d'appel de Douai* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 14. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 21. decembrī, tiesvedībā

Wenceslas de Lobkowicz

pret

Ministère des Finances et des Comptes publics.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], M. Bergere [*M. Berger*] un A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*], D. Švābi [*D. Švāby*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], K.G. Fernlunds [*C.G. Fernlund*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre V. Džakobo-Peironela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 18. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *W. de Lobkowicz* vārdā – *G. Hannotin, avocat*,

— Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme* un *D. Segoin*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *D. Martin* un *G. Gattinara*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 6. decembra tiesas sēdē,

* Tiesvedības valoda – franču.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Savienības tiesību interpretāciju, lai noskaidrotu, vai pastāv princips, saskaņā ar kuru ir piemērojami tikai vienas valsts tiesību akti, tāds kā tas, kas izteikts Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulā (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunināta ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1999. gada 8. februāra Regulu (EK) Nr. 307/1999 (OV 1999, L 38, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1408/71”), un pēc tam – ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV 2004, L 166, 1. lpp., un labojums – OV 2004, L 200, 1. lpp.), kā to interpretējusi Tiesa 2015. gada 26. februāra spriedumā *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123).
- 2 Šis lūgums iesniegts tiesvedībā starp *W. de Lobkowicz*, pensionētu Eiropas Komisijas ierēdņi, un *ministère des Finances et des Comptes publics* [Finanšu un budžeta ministriju] (Francija) attiecībā uz viņam veicamajām sociālajām iemaksām par laikposmu no 2008. līdz 2011. gadam par Francijā gūtajiem ienākumiem no nekustamā īpašuma.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā (OV 2010, C 83, 266. lpp.; turpmāk tekstā – “protokols”), 12. pants ir formulēts šādi:

“Savienības ierēdņi un pārējie darbinieki maksā Savienībai nodokļus no algas un citas atlīdzības, ko tiem maksā Savienība, saskaņā ar nosacījumiem un Eiropas Parlamenta un Padomes noteiktu procedūru, pieņemot regulas atbilstīgi parastajai likumdošanas procedūrai un pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm.

Viņi ir atbrīvoti no valstu nodokļiem no algas un citas atlīdzības, ko viņiem maksā Savienība.”

- 4 Saskaņā ar šī protokola 13. pantu:

“Piemērojot ienākumu nodokli, īpašuma nodokli un mantojuma nodokli, kā arī piemērojot starp Savienības dalībvalstīm noslēgtās konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, Savienības ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kas tikai tādēļ, lai veiktu savus pienākumus Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalstī, kas nav valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, stājoties Savienības dienestā, gan valsts, kurā viņi faktiski dzīvo, gan valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, pieņem, ka to pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi [..]

[..]”

- 5 Saskaņā ar šī protokola 14. pantu:

“Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm nosaka Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku sociālā nodrošinājuma sistēmu.”

6 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”) un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība tika pieņemti ar Padomes 1968. gada 29. februāra Regulu (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus (OV 1968, L 56, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2008. gada 18. decembra Regulu (ES) Nr. 1324/2008 (OV 2008, L 345, 17. lpp.).

7 Civildienesta noteikumu 72. pantā ir noteikts:

“1. Ierēdnis [...] ir apdrošināt[s] slimības gadījumiem līdz 80 % no radušos izdevumu, ievērojot noteikumus, kas izstrādāti, Savienības iestādēm vienojoties pēc apspriešanās ar Civildienesta noteikumu komiteju. [...]

[..]

No ierēdņa atalgojuma ietur vienu trešo daļu no iemaksas, kas vajadzīga šādai apdrošināšanai, bet tā, lai ieturētā summa nepārsniegtu 2 % no viņa pamatalgas.

[..]”

8 Civildienesta noteikumu 73. pants ir formulēts šādi:

“1. Ierēdņa risks saslimt ar profesionālajām slimībām [arodslimībām] un negadījumu risks ir apdrošināts no dienesta uzsākšanas datuma saskaņā ar [Savienības] iestāžu kopēju vienošanos, apspriežoties ar Civildienesta noteikumu komiteju. Tas iemaksā ar profesionālo darbību nesaistītu risku apdrošināšanas izmaksas līdz 0,1 % apmērā no pamatalgas.

[..]”

9 Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu:

“1. Pabalstus, ko izmaksā atbilstoši šai pensiju programmai, sedz no [Savienības] budžeta. Dalībvalstis kopīgi garantē šo pabalstu samaksu atbilstīgi šādu izdevumu finansējuma apjomam.

[..]

2. Ierēdņiem jāfinansē viena trešdaļa no šādas pensiju programmas izmaksām. Iemaksu summa ir 10,9 % no ierēdņa pamatalgas, neņemot vērā 64. pantā paredzētos korekcijas koeficientus. To katru mēnesi atskaita no ierēdņu algām. [...]

[..]”

10 Šajā 83. panta 2. punktā paredzētā iemaksu likme katru gadu tiek koriģēta. 2009.–2011. gada – par ko ir runa pamatlīnītā – 1. jūlijā, tā tika noteikta attiecīgi 11,3 %, 11,6 % un 11 % apmērā.

11 Atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punktam tā “attiecas uz darbiniekiem vai pašnodarbinātām personām, un uz studentiem, uz kuriem attiecas vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību akti un kuri ir kādas dalībvalsts pilsoņi, vai kuri ir bezvalstnieki vai bēgļi, kas dzīvo kādā dalībvalstī, kā arī viņu ģimenes locekļi vai viņus kā apgādniekus zaudējušie ģimenes locekļi.”

12 Šīs regulas 13. panta 1. punktā noteikts, ka “darba ņēmējs, uz kuru attiecināma šī regula, ir pakļauts tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem. Šos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu.”

- 13 Regula Nr. 1408/71 tika atcelta no 2010. gada 1. maija, kad sāka piemērot Regulu Nr. 883/2004. Tomēr Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punkta un 13. panta 1. punkta formulējums būtība ir tāds pats kā Regulas Nr. 883/2004 attiecīgi 2. panta 1. punkta un 11. panta 1. punkta formulējums.

Francijas tiesību akti

- 14 Saskaņā ar *code de la sécurité sociale* [Sociālā nodrošinājuma kodeksa], redakcijā, kas piemērojama pamatlīetas faktiem, L. 136-6. pantu fiziskām personām, kas ir Francijas nodokļu rezidenti *code général des impôts* [Vispārējā nodokļu kodeksa] 4.B panta izpratnē, saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa 1600-0.C pantu, kas ir viena no šī kodeksa normām, kura attiecas uz “vispārējo sociālo iemaksu [*contribution sociale généralisée*], ko iekasē Ģimenes pabalstu valsts kases, Vecuma solidaritātes fonda un obligātās veselības apdrošināšanas sistēmas vajadzībām” (turpmāk tekstā – “CSG”), par ienākumiem no īpašuma, konkrēti, par ienākumiem no nekustamā īpašuma, ir jāveic iemaksa, kuru uzliek neto summai, kas tiek ņemta vērā, aprēķinot ienākuma nodokli.
- 15 Saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa 1600-0 F *bis* pantu, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlīetas faktiem, minētajām personām par šiem ienākumiem turklāt ir jāmaksā “sociālā iemaksa” atbilstoši Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 245-14. pantam, kuras likme attiecīgajiem gadiem saskaņā ar Sociālā nodrošinājuma kodeksa L. 245-16. pantu bija noteikta 2 % apmērā no šiem ienākumiem. Arī no *code de l'action sociale et des familles* [Sociālo un ģimenes tiesību kodeksa] izriet, ka par šiem ienākumiem saskaņā ar tā L. 14–10-4. pantu ir jāveic papildiemaksa 0,3 % apmērā, turklāt atbilstoši šī kodeksa L. 262-24. pantam – papildiemaksa 1,1 % apmērā.

Fakti pamatlīetā un prejudiciālais jautājums

- 16 *W. de Lobkowicz*, kas ir Francijas pilsonis, bija Komisijas ierēdnis no 1979. gada līdz savas pensionēšanās brīdim, proti, 2016. gada 1. janvārim. Šajā statusā viņš bija piesaistīts Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku sociālā nodrošinājuma shēmai.
- 17 Atbilstoši protokola 13. pantam *W. de Lobkowicz* nodokļu rezidence ir Francija. Šajā dalībvalstī viņš gūst ienākumus no nekustamā īpašuma. Par laikposmu no 2008. līdz 2011. gadam tiem tika piemērota CSG, iemaksa sociālā parāda izlīdzināšanai [*contribution pour le remboursement de la dette sociale*] (turpmāk tekstā – “CRDS”), sociālā iemaksa 2 % apmērā, kā arī papildiemaksas pie šīs iemaksas 0,3 % un 1,1 % apmērā.
- 18 Pēc nodokļu iestādes atteikuma apmierināt viņa lūgumu atbrīvot viņu no minētajām iemaksām *W. de Lobkowicz* cēla prasību par atbrīvošanu no maksājumiem *tribunal administratif de Rouen* [Ruānas Administratīvajā tiesā] (Francija).
- 19 Ar 2013. gada 13. decembra spriedumu šī tiesa nosprieda par tiesvedības izbeigšanu pirms sprieduma taisīšanas tiesvedības laikā piešķirto atbrīvojumu apmērā attiecībā uz CRDS iemaksām, kuras *W. de Lobkowicz* bija jāmaksā par strīdīgajiem gadiem, un pārējā daļā prasību noraidīja.
- 20 Par šo spriedumu *W. de Lobkowicz* cēla apelācijas sūdzību *cour administrative d'appel de Douai* [Duē Administratīvajā apelācijas tiesā] (Francija). Viņš tai galvenokārt prasa atzīt, ka viņš ir atbrīvots no atlikušajām sociālajām iemaksām, par kurām ir strīds.
- 21 Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka attiecīgās iemaksas ir aplikšana ar nodokļiem valsts tiesību izpratnē, un tādējādi to pamatotību neietekmē apstākļi, ka *W. de Lobkowicz* vai viņa ģimenes locekļi saistībā ar to negūst nekādu tiešu labumu.

- 22 Turpinājumā tā norāda, ka no Tiesas 2015. gada 26. februāra sprieduma *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123) izriet, ka nodokļu maksājumi par ienākumiem no īpašuma, kuriem ir tieša un atbilstoša saikne ar noteiktām sociālā nodrošinājuma jomām, kas uzskaitītas Regulas Nr. 1408/71 4. pantā, proti, CSG, sociālā iemaksa 2 % apmērā un papildiemaksa 0,3 % apmērā ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā. To pašu iemeslu dēļ, kurus Tiesa norāda minētajā spriedumā, iesniedzējtiesa uzskata, ka arī papildiemaksa 1,1 % apmērā jāaplūko kā tāda, kas ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.
- 23 Tomēr tā atgādina, ka Tiesa 2000. gada 3. oktobra sprieduma *Ferlini* (C-411/98, EU:C:2000:530) 41. punktā jau ir nospriedusi, ka Savienības ierēdņi un viņu ģimenes locekļi, kas ir obligāti apdrošināti Savienības iestāžu sociālā nodrošinājuma sistēmā, nevar tikt uzskatīti par darba ņēmējiem Regulas Nr. 1408/71 izpratnē. Tādējādi šīs regulas 13. pantā nostiprinātais princips par tikai vienas dalībvalsts tiesību aktu piemērošanu uz viņiem neattiecas.
- 24 Visbeidzot, iesniedzējtiesa precizē, ka, lai gan Savienības ierēdņiem ir darba ņēmēja statuss LESD 45. panta tiesību normu izpratnē, šajā pantā neesot paredzēts neviens vispārējs kritērijs pilnvaru sadalījumam starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm attiecībā uz sociālā nodrošinājuma pabalstu vai speciālo no iemaksām neatkarīgu pabalstu finansēšanu, kas ļautu uzskatīt, kā to dara *W. de Lobkowicz*, ka viņa pienākums veikt šīs iemaksas būtu kvalificējams par “diskriminējošu pasākumu” šī panta izpratnē.
- 25 Uzskatīdama, ka tomēr pastāv šaubas par *W. de Lobkowicz* apstrīdētā pienākuma veikt iemaksas saderību ar Savienības tiesībām, *cour administrative d'appel de Douai* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai kāds Savienības tiesību princips nepieļauj to, ka Eiropas Komisijas ierēdņiem ir jāmaksā vispārēja sociālā iemaksa, sociāla iemaksa un šīs iemaksas papildiemaksas ar likmi 0,3 % un 1,1 % par Eiropas Savienības dalībvalstī gūtiem ienākumiem no nekustamā īpašuma?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

- 26 Francijas valdība galvenokārt apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams tāpēc, ka ar to Tiesai neesot norādīti nepieciešamie faktiskie apstākļi, lai tā varētu lietderīgi atbildēt uz uzdoto jautājumu. Proti, iesniedzējtiesa esot uzdevusi jautājumu saistībā ar LESD 45. pantu, neprecizējot nedz prasītāja pamatlietā pilsonību, nedz to, vai šis pēdējais minētais, lai veiktu profesionālo darbību, ir izmantojis savas brīvas pārvietošanās tiesības.
- 27 Šajā ziņā jāatgādina, ka Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegtu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu tikai tajā gadījumā, ja lūgtā Savienības tiesību interpretācija acīmredzami nav saistīta ar pamatlietas faktiem vai ar tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesas rīcībā nav ziņu par faktiskajiem vai juridiskajiem apstākļiem, kas ir nepieciešami, lai sniegtu nolēmumu par uzdotajiem jautājumiem (it īpaši skat. spriedumus, 2010. gada 22. jūnijs, *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2013. gada 18. aprīlis, *Mulders*, C-548/11, EU:C:2013:249, 27. punkts).
- 28 Vajadzība sniegt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju prasa, kā uzsvērts Tiesas reglamenta 94. pantā, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz ko attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktu pieņēmumus (spriedumi,

2010. gada 11. marts, *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, 32. punkts, un 2013. gada 5. decembris, *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken*, C-514/12, EU:C:2013:799, 17. punkts).

- 29 Šajā gadījumā jānorāda, ka iesniedzējtiesas uzdotais jautājums neapstrīdami attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka pretēji Francijas valdības apgalvotajam šis jautājums skaidri neskar uz LESD 45. pantu, bet vispārīgi attiecas uz “Savienības tiesību principu”, kas nepieļautu to, ka Savienības ierēdnim jāmaksā tādas sociālās iemaksas kā pamatlietā par viņa nodokļu rezidences dalībvalstī gūtiem ienākumiem no nekustamā īpašuma.
- 30 Turklāt lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir izklāstīts pamatlītas priekšmets, kāds tas izriet no šā sprieduma 17.–20. punkta, kuros atkārtoti iesniedzējtiesas konstatētie fakti. Šī tiesa atgādina arī atbilstošo valsts tiesību normu saturu un izklāsta iemeslus, kas tai likuši šaubīties par Savienības tiesību interpretāciju, atsaukdamās uz Tiesas judikatūru attiecīgajā jomā un, konkrētāk, uz 2015. gada 26. februāra spriedumu *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123).
- 31 Tādējādi ir jāuzskata, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir ietvertas ziņas par faktiskajiem vai juridiskajiem apstākļiem, kas Tiesai ļauj sniegt iesniedzējtiesai noderīgu atbildi.
- 32 Šādos apstākļos lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 33 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai princips, ka sociālā nodrošinājuma jomā ir piemērojami tikai vienas valsts tiesību akti, kāds tas izteikts Regulā Nr. 1408/71 un pēc tam – Regulā Nr. 883/2004 un precizēts 2015. gada 26. februāra spriedumā *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123), ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, kurā paredzēts, ka par ienākumiem no nekustamā īpašuma, kurus dalībvalstī ir guvis Savienības ierēdnis, kura nodokļu rezidence ir šajā dalībvalstī, ir jāmaksā sociālās iemaksas, kas tiek izmantotas šīs pašas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai.
- 34 Ir jāatgādina, pirmkārt, ka, lai arī dalībvalstis saglabā kompetenci savas sociālā nodrošinājuma sistēmas organizēšanā, tām, izmantojot šīs pilnvaras, tomēr ir jāievēro Savienības tiesības (šajā ziņā skat. spriedumus, 2008. gada 1. aprīlis, *Gouvernement de la Communauté française un gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 43. punkts; 2016. gada 21. janvāris, Komisija/Kipra, C-515/14, EU:C:2016:30, 38. punkts, kā arī 2016. gada 6. oktobris, *Adrien u.c.*, C-466/15, EU:C:2016:749, 22. punkts).
- 35 Otrkārt, Savienības ierēdnim kā kādas dalībvalsts pilsonim, kurš strādā citas dalībvalsts, kas nav viņa izcelsmes dalībvalsts, teritorijā, var būt migrējoša darba ņēmēja statuss LESD 45. panta izpratnē. Tas tomēr nemaina to, ka, ciktāl uz Savienības ierēdņiem neattiecas valsts tiesību akti sociālā nodrošinājuma jomā, kā minēts Regulas Nr. 1408/71 2. panta 1. punktā vai šajā pašā Regulas Nr. 883/2004 tiesību normā, kur definēta šo regulu piemērojamība personām, šie ierēdņi nevar tikt kvalificēti kā “darba ņēmēji” minēto normu izpratnē. Šajā kontekstā uz viņiem neattiecas arī LESD 48. pants, ar kuru Padomei ir uzticēts uzdevums – izveidot sistēmu, kas darba ņēmējiem ļautu pārvarēt šķēršļus, kurus tiem var radīt valsts tiesību akti sociālā nodrošinājuma jomā, – kuru tā ir izpildījusi, pieņemdamā Regulu Nr. 1408/71 un pēc tam Regulu Nr. 883/2004 (šajā ziņā skat. spriedumus, 2000. gada 3. oktobris, *Ferlini*, C-411/98, EU:C:2000:530, 41. un 42. punkts, un 2004. gada 16. decembris, *My*, C-293/03, EU:C:2004:821, 34.–37. punkts).
- 36 Savienības ierēdņiem ir piemērojama Savienības iestāžu kopējā sociālā nodrošinājuma sistēma, kuru atbilstoši protokola 14. pantam noteicis Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas parastajā likumdošanas procedūrā un pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm.

- 37 Šī sociālā nodrošinājuma sistēma tika izveidota ar Civildienesta noteikumiem, kuru V sadaļā “Ierēdņu atalgojums un sociālās nodrošināšanas pabalsti” un, konkrētāk, šīs sadaļas 2. un 3. nodaļā par sociālās nodrošināšanas pabalstiem un pensijām ir paredzēti Savienības ierēdņiem piemērojami noteikumi.
- 38 Tādējādi Savienības ierēdņu tiesiskais stāvoklis attiecībā uz viņu pienākumiem sociālā nodrošinājuma jomā ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā viņu darba saiknes ar Savienību dēļ (šajā ziņā skat. spriedumu, 1983. gada 13. jūlijs, *Forcheri*, 152/82, EU:C:1983:205, 9. punkts).
- 39 Dalībvalstīm uzliktais pienākums ievērot Savienības tiesības, kad tās īsteno savu kompetenci savu sociālā nodrošinājuma sistēmu organizēšanā, kāds tas atgādināts šā sprieduma 34. punktā, tādējādi attiecas arī uz noteikumiem, kuri reglamentē darba attiecības, kas Savienības ierēdņiem ir ar Savienību, proti, attiecīgajam protokola un Civildienesta noteikumu normām.
- 40 Šajā ziņā, kā secinājumu 72. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, pirmkārt, protokolam ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem (atzinums 2/13 (Savienības pievienošanās ECPAK), 2014. gada 18. decembris, EU:C:2014:2454, 161. punkts).
- 41 Pēc analogijas ar protokola 12. pantu, kurā attiecībā uz Savienības ierēdņiem ir noteikts, ka viņi Savienībai maksā nodokļus no algas un citas atlīdzības, ko tā tiem maksā, un līdz ar to paredzēts atbrīvojums no valstu nodokļiem par šīm summām, šī protokola 14. pants, ciktāl tajā Savienības iestādēm ir piešķirta kompetence noteikt to ierēdņu sociālā nodrošinājuma sistēmu, ir uzskatāms par tādu, kas paredz, ka dalībvalstīm tiek liegta kompetence noteikt Savienības ierēdņiem pienākumu būt piesaistītiem valsts sociālā nodrošinājuma sistēmai un šo ierēdņu pienākumu piedalīties šādas sistēmas finansēšanā.
- 42 Otrkārt, Civildienesta noteikumiem, ciktāl tie tika paredzēti ar Regulu Nr. 259/68, ir visas īpašības, kas minētas LESD 288. pantā, saskaņā ar kuru regula ir vispārpiemērojama, uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. No tā izriet, ka Civildienesta noteikumi ir saistoši arī dalībvalstīm (šajā ziņā skat. spriedumus, 1981. gada 20. oktobris, Komisija/Belģija, 137/80, EU:C:1981:237, 7. un 8. punkts; 1987. gada 7. maijs, Komisija/Belģija, 186/85, EU:C:1987:208, 21. punkts; 2003. gada 4. decembris, *Kristiansen*, C-92/02, EU:C:2003:652, 32. punkts, kā arī 2015. gada 4. februāris, *Melchior*, C-647/13, EU:C:2015:54, 22. punkts).
- 43 Šajā kontekstā jānorāda, ka no Civildienesta noteikumu 72. panta 1. punkta ceturtais daļa izriet, ka daļa no apdrošināšanai pret slimības risku nepieciešamās iemaksas ir jāmaksā shēmas dalībniekam, bet šī iemaksa nevar pārsniegt 2 % no viņa pamatalgas. Civildienesta noteikumu 73. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ierēdņa risks saslimt ar profesionālajām slimībām (arodslimībām) un negadījumu risks ir apdrošināts no dienesta uzsākšanas datuma un ka viņš obligāti sedz ar profesionālo darbību nesaistītu risku apdrošināšanas izmaksas līdz 0,1 % apmērā no pamatalgas. No Civildienesta noteikumu 83. panta 2. punkta izriet arī, ka ierēdņiem jāfinansē viena trešdaļa no pensiju programmas izmaksām un ka šī iemaksa ir noteikts procents no ierēdņa pamatalgas.
- 44 No iepriekš minētā izriet, ka vienīgi Savienība – un ne dalībvalstis – ir kompetenta paredzēt noteikumus, kas piemērojami Savienības ierēdņiem attiecībā uz viņu pienākumiem sociālā nodrošinājuma jomā.
- 45 Kā savu secinājumu 76. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, ar protokola 14. pantu un Civildienesta noteikumu tiesību normām sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz Savienības ierēdņiem tiek pildīts uzdevums, kas ir analogisks Regulas Nr. 1408/71 13. pantā un Regulas Nr. 883/2004 11. pantā paredzētajiem uzdevumiem – aizliegt pienākumu Savienības ierēdņiem veikt iemaksas dažādās šīs jomas shēmās.

- 46 Tādējādi ar tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, atbilstoši kuram no Savienības ierēdņu ienākumiem ir jāmaksā sociālās iemaksas, kas ir konkrēti paredzētas attiecīgās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma shēmu finansēšanai, netiek ievērota ekskluzīvā kompetence, kas Savienībai ir piešķirta gan ar protokola 14. pantu, gan ar attiecīgajām Civildienesta noteikumu tiesību normām, it īpaši tām, ar kurām tiek noteiktas Savienības ierēdņu obligātās iemaksas sociālā nodrošinājuma shēmas finansēšanai.
- 47 Turklāt ar šādu tiesisko regulējumu varētu tikt neievērota vienlīdzīga attieksme pret Savienības ierēdņiem un tādējādi tas atturētu no profesionālās darbības veikšanas Savienības iestādē, jo dažiem ierēdņiem būtu jāveic iemaksas ne vien kopējā Savienības sociālā nodrošinājuma sistēmā, bet arī valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā.
- 48 Šo analīzi neliek apšaubīt Francijas valdības apgalvojumi, saskaņā ar kuriem sociālās iemaksas, par kurām ir runa pamatlietā, tiek kvalificētas kā “nodokļi”, kas skar nevis ienākumus no darba, bet gan ienākumus no nekustamā īpašuma, un par ko netiek tieši saņemts atlīdzinājums vai labums sociālo pabalstu veidā. Proti, kā izriet no iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm, jebkurā gadījumā šīs iemaksas tieši un konkrēti tiek izmantotas Francijas sociālā nodrošinājuma sistēmas jomu finansēšanai. Tādējādi tādām Savienības ierēdņim kā *W. de Lobkowicz* nevar tikt uzlikts pienākums tās veikt, jo viņa finansiālās saistības sociālā nodrošinājuma jomā reglamentē vienīgi protokols, kā arī Civildienesta noteikumi, un šī iemesla dēļ uz tām neattiecas dalībvalstu kompetence (pēc analogijas attiecībā uz Regulu Nr. 1408/71 skat. spriedumu, 2015. gada 26. februāris, *de Ruyter*, C-623/13, EU:C:2015:123, 31., 23., 26., 28. un 29. punkts).
- 49 Ņemot vērā visus iepriekšminētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka protokola 14. pants, kā arī Civildienesta noteikumu tiesību normas par Savienības iestāžu kopējo sociālā nodrošinājuma sistēmu ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, kurā paredzēts, ka par ienākumiem no nekustamā īpašuma, kurus dalībvalstī ir guvis Savienības ierēdnis, kura nodokļu rezidence ir šajā dalībvalstī, ir jāmaksā sociālās iemaksas, kas tiek izmantotas šīs pašas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospiež:

Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots LES, LESD un EAEK līguma pielikumā, 14. pants, kā arī Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu tiesību normas par Savienības iestāžu kopējo sociālā nodrošinājuma sistēmu ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, kurā paredzēts, ka par ienākumiem no nekustamā īpašuma, kurus dalībvalstī ir guvis Savienības ierēdnis, kura nodokļu rezidence ir šajā dalībvalstī, ir jāmaksā sociālās iemaksas, kas tiek izmantotas šīs pašas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmas finansēšanai.

[Paraksti]